

Joe Haldeman - Tváře (Faces)

Kdyby mezihvězdná doprava zůstala drahá, bylo by podle mě ve vesmíru mnohem líp. To bych se sem nikdy nedostal. Takže teď musím strávit dva roky svého života „sociálním průzkumem“ na planetě, kde se bez skafandru nedožijete ani toho, že byste se stihli podruhé nadechnout.

Sociální průzkum, který provádí ozbrojený branec. Válka se tomu říct nedalo, protože když jsme přiletěli, tihle chlupáci se ještě zabíjeli klackama – a kromě toho, nikdo jim nechce ani trochu ublížit. Máme tu zjistit, jestli nemají něco, co by stálo za to odvézt.

Procházím reály a čtu knížky o starých časech, dobách svých praprarodičů, kdy lidi utratili víc za to, aby dostali dva chlápky na Měsíc, než kolik nás stojí deset praporů na deseti světech. Snažím se do nich vcítit, ale nejde to. Není to žádná sláva: vlezte do mašiny, pak na nějaké planetě u chlupáčů zase vylezte, nepokoušejte se dostat do moc velkých potíží, pak se na jeden měsíc v roce vraťte a utrácejte plat.

Těhle říkáme planeta Lála nebo prostě Lalande, protože Lalande s nějakým číslem je skutečné jméno její hvězdy. Slunce s dalším sluncem o pěkný kus dál. Noci si moc neužijeme, nebo vůbec ne, asi půl zdejšího roku, což některým lidem na náladě nepřidá. Vyrůstal jsem na Aljašce, kde slunce svítí v létě celou noc, a bydlel jsem tam i po dobu, než jsem dostal nadmíru užitečný diplom z dějin umění. Kdoví proč jsem tím zřejmě získal kvalifikaci na místo operátora s těžkou technikou. S automatem, je třeba dodat, a dělem na té těžké technice, kterou bych označil jako tank, kdybych nevěděl, že to je UV (P), univerzální vozidlo (průzkum). Tohle tráví ze záhadných důvodů polovinu času v armádním servisu.

Partáka mi v tomhle pochybném podniku dělá Whoopie Marchandová, jejíž jméno jí občas způsobuje nepříjemnosti a která má také diplom z vhodného oboru: knihovnictví. Oba si přejeme, aby ten druhý byl mechanik. Whoopie pochází z Jamajky a má ráda, když je tady vevnitř tak o deset stupňů víc, než to vyhovuje mně, a navíc v našem úzkém životním prostoru vaří tak kořeněná jídla, až mi slzí

oči. Takže kromě toho, že dávám přednost mužské společnosti a že sotva rozumím, co vlastně říká, jsme pro sebe byli prostě stvořeni.

Laland'ané se podobají lidem, nebo aspoň jiným tvorům ze Země, o vlas víc než většina chlupáčů. (Můj starší bratranec sloužil na Výspě, jejíž obyvatelé vypadají jako pavouci s kovovým krunýřem.) Mají správný počet očí, uší i nosních dírek a miniaturní ústní otvor, ale k tomu šest paží/nohou. Jejich metabolismus se natolik liší od našeho, že ke kyslíku ještě dýchají chlór. Voda z jejich studní by vás zabila ve vteřině.

Z protáhlých, jakoby pomačkaných hlav jim vyčnívají uši jako netopýří křídla a brada ve tvaru ostří sekery. V hlubokých důlcích sedí šikmé, jasně rudé oči s pomrkávající membránou. Neoblíbíte si je zrovna snadno.

Trochu připomínají kentaury z noční můry, jenže jejich přední část s hrudníkem, „rukama“ a hlavou není dopředu namířená vždycky. Když chtějí, z rukou se stanou zadní nohy, jejich zadek se zvedne do vzduchu a původní zadní nohy pak můžou nahradit ruce. Je to obranná záležitost, protože zadek z dálky působí jako hlava, svými tmavými skvrnami napodobuje oči, uši a pus, ale slouží jen jako zásobárna vody a tuku. Když jim ho něco ukousne, znova jim naroste.

Dnes už to je evoluční anachronismus; jejich předkové začali používat nástroje a všechny velké dravce vybili. Starouši byli očividně taky dost krvelační. Šavlozubí kentauri se slušnými pařáty. Ale od té doby se tak nějak usadili.

Já s Whoopie patříme pod Skupinu X, ženisty, a normálně se nehneveme ze stanoviště nad městem Nula. Se svými možná deseti tisíci domorodci je na kontinentě největší. I když obyvatele není snadné spočítat; kočují a valná část z nich je ve městě jen na čas, prodávají, nakupují a nemůžou se dočkat, až zase vyrazí na cestu. Vozí je šestinozí tvorové, savci to nejsou, ale vypadají jako velcí měkkí velbloudi, kteří od oázy k oáze brázdí tuhle vyprahlou hroudu prachu, co si říká svět.

Mě nemohli poslat někam, kde by domorodci znali umění, třeba na Kelsey nebo Pakkru; to by bylo příliš prozíravé. Tam pravděpodobně nasazují mechaniky. Laland'ané jsou podle všeho

jednoduší a pragmatičtí; pěstují řemesla jako tkalcovství nebo hrnčířství, jenomže všechno jen prakticky. Na některých jejich pálených hrncích se objevují jemné a krásné barevné kombinace, ale spíš jako výsledek náhody, nebo možná nehody. S těma svýma obrovskýmá červenýma očima jsou stejně skoro barvoslepi.

A tak mě překvapil a potěšil úkol, o kterém se zdálo, že má co do činění s uměním; koordinátor mluvil o průzkumu z orbity, který ve Slotiskách severně odsud zachytil něco jako sochařské dílo, a na mně a Whoopie bylo, abychom se tam rozjeli a hezky to prozkoumali. Whoopie nevybrali kvůli tomu, že by tam náhodou mohla být knihovna; prostě jsme spolu v Jižní Dakotě a na Antarktidě prošli výcvikem na UV. A moc dobře jsme spolu vycházeli, když odhlédneme od role pohlaví, kultury, jazyka, stravování a vůbec. Říkal jsem, že kouří? Já ne. Za poslední zhruba měsíc jsme byli venku pár hodin denně a sbírali jsme geologické vzorky pro vědce na Zemi. Tohle bude opravdu na dlouho, tak jsem se postaral, aby měla spousty trávy a chilli.

Nejdřív jsme zajeli do města pro vodu. To vždycky vyžaduje notnou dávku řidičského umění, protože Lalandány UV fascinuje, svou baftatostí a šesti koly jim totiž připomíná ty jejich velbloudoidy. V lalandské kultuře nenajdete průměr rozmáčkнут jako malinu, těžkou techniku neznají, takže s řízením musíme opatrně, abychom domorodou omladinu nepřejeli.

Rád nechávám ve městě řídit Whoopie, je lepší řidič a užívá si to. Já si taky jakž takž užívám, když se vezu a visím zvenku na boku. Mlád'ata mávají jako naše děti. Kdyby je uhlovodíky nezabíjely, házel bych jim bonbóny.

Když jsme opustili území města, ohraničené obrovitou stěnou z hlíny, dvojítymi dveřmi jsem prolétl dovnitř, sundal si helmu s dýchacím přístrojem a připásal se k velitelskému sedadlu. „Zdar, chlape,“ řekla Whoopie.

„Jsem John,“ opravil jsem ji, ne poprvé.

„Zdar, Johne. Smrdíš jak chlórový prach.“

„Jeď.“ Zapálila si špaka s vůní hřebíčku. Klimatizace u ní vyskočila na maximum a většinu toho vysála.

„Nechceš?“

„Díky, ne.“ Myslel jsem na svoje vlastní listoví, ale do toho jsem mohl jít až po službě. Ona si svůj hřebíček klidně kouřila, protože předpisy za skutečností dost pokulhávaly.

UV bylo uvnitř větší než civilní dodávka, jenže kvůli spoustě vybavení se zdálo, že tam není k hnutí. Před námi dvě lůžka, kuchyňka a malý koupelnový kout se závěsem, který se dal zatáhnout jen napůl. Zbraně úplně vzadu. Kulásky a velké pulzní dělo pro případ, že by vás otravovalo něco natolik vzdáleného, že by dělo šlo použít. Na Zemi jsme trénovali s obojím, ale na Lale nikdo nikdy nevypálil ani ránu. Což je asi fajn. Kulometry napáchají skoro stejně škody vašemu terči jako vám a dělo může tanku ustřelit předeek, pokud byste ho stlačili trochu moc.

Whoopie zapnula automatiku a sledovala se mnou mapu na obrazovce. K artefaktu nevedly žádné cesty.

„Jak to sakra mohli postavit?“ nevěřila Whoopie. „Musí to být dvakrát větší než Mount Rushmore. Na Rushmore měli silnice a nějaký výbušniny a sbíječky.“

Nevěděl jsem, co je Mount Rushmore, vždyť jsem vlastně nikdy nebyl Američan, aspoň ne od doby, kdy se Aljaška v mých šesti odtrhla. Ani Whoopie samozřejmě nebyla Američanka, ale Jamajka je americký protektorát a doletí se tam hned. Whoopie tam jezdila pořád.

Viděla, jak se tvářím, a vysvětlovala. „Není Mount Rushmore v jednom z těch států jako Idaho? Takovejch těch čtvercovejch, vždycky se mi pletou. Nechali do stěny té hory vysekat čtyři a půl hlavy prezidentů.“ Zavřela oči a snažila si vzpomenout. „Washingtona, Jeffersona, Lincolna. Jednoho z Rooseveltů. Pak chtěli přidat jednoho z jednadvacátého, Reagana nebo Bushe, a vono se jim to sesypalo. Zbyl jen trojúhelník vlasů a jedno oko. Vypadá to jako kunda.“

Prstem jsem odhadoval možnou trasu. „Co kdybychom zůstali tady na té stolové hoře? Jel bych po kraji kaňonu, do oblouku.“

Přikývla. „Je to dvakrát tak dlouhý, ale bůhví co by nás čekalo v údolí.“ Nejspíš sutiny jako pozůstatky prezidentských brad. „Chceš to nastavit a chvilenu řídit?“

„Jo, dej si oraz.“ Z trávy se jí většinou chtělo spát. Přešla dopředu a zachumlala se do dek.

Mohl jsem se k ní přidat, kdybych byl takhle zaměřený. Je celkem k světu. A máme se fakt rádi víc, než dáváme najevo.

Snímací jehlou jsem nám nakreslil cestu, která podle vrstevnic sledovala vodorovný směr; oblouk zahýbal na západ a pak na sever. To bylo jen východisko z nouze, pokud bych si dal jointa a sám usnul. Ale automatika nepojede rychleji než pět šest kiláků za hodinu. Než bychom se tam dostali, došlo by nám kari.

Přesedl jsem si, připoutal se a nabídnul řídící desce otisk palce a oční scan. Vyhnal jsem to na asi padesát nebo šedesát kilásků, ať to sviští.

„Tak rychle ne, chlape,“ zamumlala Whoopie.

„Spi, drahoušku. Mám v papírech, že jsem prvotřídní řidič.“

„No, tak to bys měl jet na jedničku.“ Ve skutečnosti mám kvalifikaci i na vozidla a zbraně, které jsem nikdy neviděl, natož abych je řídil nebo z nich střílel. Pokud nemáte všemožné kvalifikace, nemůžou vás poslat ze Země. Tak už to chodí.

Koryto, kudy jsme projížděli, vypadalo trochu jako široké dno vyschlého potoka pokryté oblázky a kameny. A občas balvany, kterým bylo třeba se vyhnout. V té rychlosti to nezabralo ani půlku kapacity mozku.

V té druhé jsem si maloval imaginární obrazy. Spatný malíř nejsem – ale ani nijak obzvlášť dobrý – a věci, které si vytvářím v hlavě, mi jdou mnohem lip než obrázky na papíře nebo plátně. Namaloval jsem Whoopiin obličej, zpola skrytý v temnotě, tajemný. Africká bohyně otravování normálních lidí.

Hlavní slunce zapadlo asi za hodinu a půl, světla bylo ale dost z toho druhého, prášek na noční vidění jsem nepotřeboval. Vždycky se po nich potím, to vám může být jasné. Jenže tak po třech hodinách světlo zelenalo a sláblo. Whoopie vstala a navrhla, abychom si na chvíli dali pauzu a ten hajzlík tak měl šanci zvednout se z mlh nad horizontem.

Zastávku jsem přijal s povděkem. Tlumiče pérování tohohle tanku jsou určitě zázrak techniky, přesto jsem se cítil jako hrací kostky, které se konečně zastavily.

Už předtím naložila kozí maso na kari. Proč jsme vzali ke hvězdám kozí maso? V životě by mě ani nenapadlo vzít to do úst. Kdyby měli na sobě kari a pálivou omáčku, tak by Whoopie spořádala i červy, nutno ovšem říct, že kozí maso ji vždycky dokázalo povzbudit.

Uniknul jsem obvyklým způsobem, vzal jsem si reál a vlastní večeři jsem odložil, abych si nemusel vybrat svůj díl jejích vůní. Tohle už jsem měl, za nejhlubší zimy jsem se jako kondor vznášel nad norskými fjordy, fakt jako pták, co na slunečních stranách hledá vzestupné proudy, klouže po nich a nemyslí na nic jiného než na let. Užívá si smrtící mráz. Aspoň je tam spousta kyslíku bez exotického koření.

Když jsem toho nechal, vzduch chladil a nebyl cítit po kari. „Zapnula jsem klimošku,“ hlásila Whoopie. „Kdes byl?“

Řekl jsem jí to.

„To bych mohla zkusit.“

„Měl jsem pocit, že nemáš ráda zimu.“ Podal jsem jí sestavu.

Pokývla. „Ale ptáky jo.“ Usadila se na místo řidiče a spustila to.

Zatímco plachtila, ohřál jsem si trochu kuřete a četl si. Přehled španělské architektury, postgaudióvske. Napojil jsem si k tomu monografii, zhuštěnou podobu své disertační práce, a našel tam dva latentní odkazy, které budu muset projít, až se vrátím na Zem. Možná pracovní nabídka, kéž by.

Bývalo to tak, že když vás odvedli, ta podělaná Confederación vám pojistila staré místo do doby, až se vrátíte. S tím byl konec rok předtím, než možnost sloužit nabídli mně. Svůj příští měsíc na Zemi strávím tím, že se pokusím něco splášit, ale všechno nasvědčuje tomu, že na každý neučitelský post připadne asi pět historiků umění. Skončím na nějaké zapráskané střední a budu se pokoušet o to, abychom ani já, ani třída eskymáků neusnuli při mém mumlání o dórských a korintských sloupech.

Zazvonil telefon, zvednul jsem to. Nepříjemný obličej mého přímého nadřízeného, Yobieho Mercera. Byl jsem na jeho tetování alergický, vypadala, jako by byla za trest, od amatéra. „Koordinátore, co pro vás můžu udělat?“

„Nejdřív byste mi mohl vysvětlit, proč vaše vozidlo stojí.“

„Je tma. Dali jsme si oddech, chtěli jsme něco zakousnout a čekáme, až se chlapec vyhoupne z mlhy.“

„Máte světla.“

„Se vši úctou, pane, povrch je tu dost nerovnoměrný.“

„Tak hrozné to není. Jak jste daleko?“

Podíval jsem se na mapu a napočítal asi pět centimetrů. „Je to přibližně sedmdesát kiláků, pane. Ve tmě tři hodiny.“

„No tak do toho. Chci vás tam mít za hlavního úsvitu.“

„Ano, pane.“ Jestli sakra potřebují tak spěchat, proč tam nepošlou někoho vzduchem? „Pokusíme se.“

„Víc než pokusíte, Denhame. Budete tam. V osm nula nula přiletí člověk od civilního tisku.“

„Novinář, pane? Ze Země?“

„Žádné řeči.“ Zavěsil.

„Co se děje?“ Whoopie si sundala helmu.

„Neohrožený vůdce si žádá, abychom tam byli za rozednění. Za velkého. Něco s tiskem.“

„Chytneme je za ty jejich partie,“ dala si ruku mezi nohy. „Chceš řídit?“

„Spíš až po tobě. Jestli sis dost odpočala.“

„Jasně, v poho.“ Vyměnili jsme se a připoutali. Ztlumila vnitřní osvětlení a zapnula venkovní světlomety. Z matné krajiny vyskočil ostrý reliéf, hlavně sem tam rozmístěné šedé skály. Jasně světlo je jemně vystínovalo do okrové, jasně žluté a rezavé.

Otevřela lékárníčku a podívala se na noční prášky, ale zase je odložila. Já bych je při těch kontrastech taky nechtěl. Vyklepala stim a vložila si ho pod jazyk. „Vydrž, chlape.“ Posouvala joystick dopředu.

Byla dost dobrá, vymáčkla z toho stovku, občas jí to sice v zatáčkách prokluzovalo, ale fakt jí řízení šlo líp než mně. Nemohla za to, že nás ta mašina poslala do háje.

Najednou se ozval vážně hrozný zvuk drceného kovu, přitom prskal elektrický oblouk a naše UV (P) rázem ztratilo svoje P. S chvěním se zastavilo a myslím, že se jako kola zasekly i všechny obvody. Slabá vnitřní a venkovní dálková světla zhasla. Ale Malej už byl dost vysoko, takže jsme trochu viděli.

„Kurva!“ Whoopie bezvýsledně cloumala joystickem a dupala na pedály, pak se narovнала a zaposlouchala se. V mašině to vrzalo a praskalo, byl cítit žhavý kov a ozón.

„Mercer se počůrá radostí,“ řekl jsem.

Poklepala na obrazovku. Nic. „Až a jestli se o tom dozví. Jsme ve vážném srabu, chlape. John.“ V

„Zkusíme vysílačky v oblecích?“

Přikývla. „Stejně bychom si do nich měli vlézt. Myslím, že netěsníme.“ V ozónu se mohlo rozpustit trochu chlóru.

Svlíkli jsme se, do obleků si pomohli (pěkný zadek) a zkoušeli přetlakový prostor. Museli jsme použít bezpečnostní ruční páky a vnější dveře se otevřené zasekly.

Podle displeje jsem měl při normální aktivitě vzduch na tři a půl hodiny. „Zkontrolovala jsi rezervy?“

„M-mm.“ Ani já ne. V každé z nich bylo vzduchu tak na čtyři hodiny, pokud je nikdo nenačal.

Šel jsem za ní na druhou stranu tanku. Otevřela tři přístupové panely – k motoru, převodovce a palivovým článkům. „Tady to máme.“

Svorky palivových článků vyletěly, byly žhavé a ještě se z nich kouřilo. „Jak se to mohlo stát?“ ptal jsem se. „Něco je vyzkratovalo?“

„Netuším co. Něco zevnitř? Znáš princip palivových článků?“

„Ty jsi mistr volantu.“

„Co tím do hajzlu myslíš?“

„Uklidni se, klídek. Víš toho přece víc o autech a tak.“

„Jo, hm. Chceš zavolat neohroženého vůdce?“

„Nijak zvlášť.“ Přesto jsem na zápěstí vyťukal základnu. „Do prdele.“

„Nic?“

„Ani praskání. Něco se fakt podělalo.“

Zkusila svou vysílačku a ani z ní nic nedostala. Podívala se na sever a zvedla ruku, jako by se chtěla poškrábat na nose. Prsty se odrazily od helmy. „Krucí. Už je to jenom pár kilometrů. Mohli bychom tam dojít.“

„Nechat tu tank? Jídlo a voda –“

„To je ti k ničemu, když si nemůžeš sundat helmu. To s těma novinama bude v osm. Přiletí tam vrtulníkem.“

„Třeba pošlou jenom samostatnou kameru.“

„Stejně.“

Zhroutil jsem se na nárazník. „Tohle se přece nemůže dít všechno najednou.“

„No tak kdys naposled kontroloval vysílačky v oblecích? Doplnil zásoby kyslíku?“ Zavrtěla hlavou, ale posunek jsem viděl jenom proto, že jsem se díval přímo do její helmy. „Nebo já. Servis nic nekontroluje, když nedostane písemný rozkaz.“

„Hele, Mercer se domáknul, když jsme v noci zastavili. Zjistí, že stojíme teď, a zavolá. Když neodpovíme, pošle vrtulník, ne?“

„To si nemyslím. Co vyšle signál o tom, že nejedeme, nemáme šťávu?“ Koukla se na hodinky. „Jestli se nebude obtěžovat a nezavolá před schůzkou s tiskem, uběhnou dvě hodiny, než mu dojde, že se něco děje. A za jak dlouho pak začnou hledat?“

Jak jsem znal Mercera, zajde si ještě s člověkem od novin na snídani, obzvlášť když to je žena. A pak do ní bude tak dlouho hučet, že nám nezbude než se učit dýchat chlór. „Fajn. Vezmeme s sebou rezervy kyslíku.“

Začal jsem se zvedat, jenže jsem místo toho upadl. „Kurva,“ uklouzlo nám jednohlasně; tank se bez nás znovu rozjízďel. Whoopie přeběhla na stranu s přetlakovou komorou a já vyrazil za ní, hned co jsem se sebral ze země.

Už byla vevnitř. Vyšvihnul jsem se nahoru a oběma otevřenými dveřmi vpadnul za ní,

„Krucí! Nic!“ Joystickem pohybovala obouruč. Tank jel dál rychlým krokem.

Naklonila se a pohlédla na palubní desku. „Nevím, co to ksakru je. Kde bere energii?“

„Třeba je to něco bezpečnostního,“ střílel jsem. „Záložní zdroj. Jede po zadané trase?“

„To těžko – ježiši! Míří ke kraji!“ Rozrazil jsem skříňku u dveří a vyháknul dvě záložní kyslíkové lahve. Whoopie jednu popadla a oba jsme dílem vyskočili, dílem vypadli ven. Seděli jsme a sledovali, jak se mašina sune vstříc své zkáze.

Na okraji ale pomalu zatočila doleva a pokračovala v cestě. Vstali jsme a šli za ní.

„Nevrací se,“ všimla si Whoopie. „Takže to není nějaký druh řízeného návratu.“

„A ani nekopíruje navrženou cestu. Ale jede celkem správným směrem.“

„To jede.“ Ověřovala si to na kompasu na zápěstí a málem zakopla o kámen. „Mohla by to být i přímější trasa.“ Tank se rozhodně nebál jízdy po okraji kaňonu, čemuž jsem se já vyhýbal, když jsem jehlou trasu navrhoval. Možná opravdu orientační „instinkt“ měl, ale ten ho vedl k cíli naší cesty, ne zpátky do servisu.

Být mu v patách nás vyčerpávalo. Obleky na krátkou dobu nepohodlné nejsou, ale připomněly mi, jak člověka matka vždycky nabalila, když si chtěl hrát ve sněhu: chodíte jak filmová zombie. Hodně vtipné.

Dusali jsme dál asi hodinu a půl, pak vyběhli na kopec a uviděli artefakty – byly úchvatné. Tři identické lalandské hlavy asi sto metrů vysoké. Za dalších patnáct minut se k nim UV přiblížilo, jak jen to bylo možné, a na okraji strmého srázu zastavilo.

Chvíli jsme popadali dech, už bylo na čase, abychom přestali dýchat tak silně. Displej hlásil, že zbývá třicet osm minut. Nasáli jsme do nádrží rezervy, dalo nám to pár hodin navíc.

„Pro boha živého,“ zaklela. „Co si o tom myslíš?“

„Už tu chvíli stojí. Kdyby byly na Zemi, řekl bych, že jsou staré tisíce let. V téhle atmosféře ale rychleji korodují. Mm...“

V tichosti jsme na ně zírali několik minut, než jsme si uvědomili, že je to dost přitažené za vlasy.

„Johne,“ prolomila ticho, ale pohledem neuhnula.

„Jo,“ navázal jsem. „Je to šílený.“

„Oba se teď koukneme jinam. Až napočítám do tří.“

„Kašlu ti na počítání. Prostě se podívej jinam.“

Bylo to jako nedívat se na krásný obraz, a k tomu na hroznou nehodu. Shlédl jsem na nohy a přitom se mi každý sval v krku snažil hlavu zase zvednout.

„Je to úplně na houby,“ ucedila a z jejího hlasu se dalo odhadnout, že má zatáté zuby.

Ze vzdálenosti několika kilometrů se sem nesl zvuk helikoptéry. S určitým úsilím jsem tím směrem otočil hlavu. Byla to ta Velká nákladní, fajn. Bude tam aspoň šest kyslíkových lahví.

Pak zastavila. Bylo slyšet *tuc-tuc-tuc* a pak nic. Viděl jsem, jak ji autopilot snáší na poloviční výšku, pak se stabilizovala a pokračovala naším směrem.

Jenže motor neběžel; lopatky se netočily. Byla očividně očarovaná jako předtím náš tank.

Já s Whoopie jsme se o vrtulník přestali zajímat a znovu jsme civěli na sochy. Fascinovaly mě o trochu víc než všechno, co jsem v životě viděl. Když u nás helikoptéra přistála, vrhli jsme k ní pohled a pak pozornost zase upřeli na ty tři ošklivé a neodolatelné hlavy.

Z helikoptéry vystoupil Mercer, dva Laland'ané a další člověk, ta osoba z novin. Přes její hledí jsem viděl, že je nádherná. Zadíval jsem se zpátky na sochy. Z vnějších reproduktorů obleku jsem slyšel, jak Mercer ztěžka oddychuje.

„Co je...“ začal. „Co, ehm.“ Už na ně taky čučel.

Jeden z Laland'anů byl náš překladatel, Ex. „Vidím, že to na vás taky působí,“ řekl, při „s“ si šlapal na jazyk a místo „t“ vydával zvláštní klapavý zvuk.

„Co působí?“ zahuhňala novinářka.

„Pověděl jsem Mercerovi. Trio duchů.“

„Říkal jste ‚neodolatelné‘.“ Mercer se na tvora pokusil podívat, ale jeho pozornost přitáhla řečená trojice.

„Nejsou?“

Mercer neodpovídal.

Snažil jsem se soustředit. „Jak jsou staré?“

„Kdo ví. Staré.“

Novinářka si odkašlala. „Víte, postavil, co? Moment.“ Bylo slyšet, jak se zhluboka nadechla. „Víte-kdo-je-postavil?“

Ex řekl cosi svým jazykem a ten druhý odpověděl jedinou slabikou.

„Byly vždycky. Nejsou jako budova.“

Chtěl jsem zavřít oči, jenže to nešlo. Zjevně se to zhoršovalo. „Dlouho? Jak dlouho?“

„Prosím?“ nepochopil kentaur.

„Jak... dlouho-to-tu-je?“ zeptala se Whoopie.

„Je to tu, jak počítáte vy, tisíce tisíců dnů.“

Oba Laland'ané se převrátili, zadní část vytrčili do vzduchu. Jeden do druhého skoro naráželi nosem. „Spousty tady umíraly, hlad a žízeň, než jsme zjistili jak.“

„Umřít tady,“ opakoval Mercer. „Lidi tady stojí, dokud neumřou?“

„Ne lidi; žádný člověk. Vy jste tu první.“

„To jste mi neřekl!“

„Ne. Kdybych vám pověděl, nevzali byste nás sem. Tihle dva, John a Whoopie, by tu umírali, kdyby nevěděli jak. Máme je rádi.“

„Jak?“ ptal jsem se. „To teď děláte?“

„Ano,“ na to Ex a oba dva se sehraně dali na ústup.

„Počkat!“ snažila se je zastavit Whoopie. „Nemůžeme... nemůžeme chodit se zadkama ve vzduchu!“

„To myslím není, jak to uděláte vy,“ reagoval Ex. „Záleží na tom s kým. Tohle je moje družka,“ a řekl její jméno, což znělo jako trávicí porucha.

„Nikdo z nás nemá partnera,“ oponovala Whoopie. „Ne tady.“

„Musí to být někdo, kdo vás... přitahuje? Vy soustřeďte na něj. Jestli i vy přitahujete jeho, můžete oba jít pryč.“

„Můj bože,“ Whoopie se na mě napůl otočila. „Nejsi na ženský.“

„Jsem tady.“ To byl Mercer, s tetováním, bradou a tím vším. Whoopie v obličejí trošku zpopelavěla a pomalu zavrtěla hlavou.

„Whoopie,“ vyslovil jsem měkce. „Podívej se na mě.“ S obrovskou námahou jsem se otočil a od soch se odvrátil. Udělala ke mně dva kroky.

Díval jsem se do těch zvláštních modrých očí, velmi půvabně zářících z její tmavé pleti. Tak jemné pleti, že jsem se jí, musel jsem si přiznat, chtěl dotknout. Překvapeně otevřela pusy. „Jednu ženskou mám opravdu rád,“ řekl jsem. V

„Dáváš to najevo teda dost zvláště.“ Naše průzory o sebe cvakaly a ona se hihňala a snažila se mě obejmout. V těch neforemných oblecích to bylo gesto divné, ale jednoznačné. To nutkání se ztratilo, nahradil ho mnohem příjemnější pocit. Taky jsem ji objal a společně jsme se šinuli pryč.

„Jak daleko musíme dojít?“ zavolal jsem na Laland'any.

„Z dohledu,“ objasnil Ex.

„Počkejte!“ křičela novinářka. „Co tu sakra máme dělat my?“

Správná úvaha. Být na jejím místě, tak jsem odepsaný. „Kolik máte vzduchu?“ Každému zbývaly čtyři hodiny.

„Odnést je nemůžeme,“ přemýšlela Whoopie. „Ji snad, ale ne jeho.“

„Taky se s tím můžou poprat.“ Septem jsme probírali plán a snažili se nevnímat, jak se Mercer té ženy doprošuje. Kdyby to pro ně nebyla otázka života a smrti, bylo by to legrační.

Nakonec jsme dotančili zpátky k UV a kvůli ocelovému lanku s navijákem nemotorně vykopli dvířka přední přihrádky. Podařilo se nám lanko vyndat a uvázat na něm smyčku.

Udělal jsem z toho něco jako laso. Nejdřív jsme to zkoušeli s novinářkou, smyčku jsme jí navinuli kolem podpaží. Spolupracovat nemohla, ale nebránila se, teda do té doby, než jsme začali tahat. Odmítala povolit a snažila se zůstat tam, jenže jsme tím párkrát škusbli a ona upadla. Ze svahu, který vedl k převisu, jsme ji odtáhli, jak nejrychleji jsme mohli. Po pár stech metrech jsme dohnali Laland'any a žena tvrdila, že jí nic nechybí. S Whoopie jsme se mohli podívat i jinam než jen na sebe.

„Jsi zvláštní chlapík,“ zamumlala a zkoumala si chodidla.

„Jenom přízrůsobivý,“ odpověděl jsem, přestože jsem to o sobě předtím netušil. Byl jsem neuvěřitelně zmatený, ale ne nešťastný.

„Takže se teď vrátíte a přitáhnete Vojáka roku?“ dotazovala se novinářka.

Podívali jsme se po sobě a zasmáli se. „Ať tě to ani nenapadne,“ zubila se Whoopie.

S ním jsme měli větší práci, byl těžký a přidrzelý. Když jsme ho dostali do bezpečí, museli jsme se vrátit pro čtyři lahve se vzduchem.

Potíže ještě samozřejmě úplně neskončily. Laland'ané měli za to, že naše vysílačky začnou fungovat, jakmile se dostaneme dost daleko, jenže o vysílačkách vlastně neměli ani ponětí; nebyly o nic víc a o nic míň kouzelné než ty sochy.

Šli jsme po stopách našeho UV až tam, kde jsme nad ním ztratili kontrolu. Kousek za tím místem se naše vysílačky rozeřvaly. Z orbity

si nás všimli a velitel mariňáků se chystal vyslat přepadové komando, protože předpokládal, že helikoptéru unesli, jenomže nebylo jasné, kdo a z jakého důvodu to udělal.

Mariňáky brzy vystřídaly roty vědců a techniků, kteří pracovali v pečlivě vybíraných párech.

S Whoopie jsme následujícího roku službu rádi opustili, odolali jsme poměrně slušné prémii při opětovném nastoupení výměnou za zachování jistého množství zdravého rozumu. Po deseti letech jsme stále spolu, máme normální dítě a celkem normální práci. Pokud víme, lalandský efekt zůstává nadále nevysvětlen.

Vesmír prostupují záhady a některé nás naplňují úžasem.

Překlad Radovan Zítka, původně F&SF 6/2004